

kisdobos

1974. SZEPTEMBER

kisdobos

A
Magyar Úttörők
Szövetségének gyermeklapja
XXIV. évf. 1. szám

Szerkesztő:
Kelemen Sándor
Levélcím:
Kisdobos szerkesztősége,
1502. Budapest, Postafiók 100.
Telefon: 664-373
Kiadja
az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó:
Dr. Petrus György.
Kiadóhivatal:
1374. Budapest, VI., Révay utca 16.
Telefon: 116-660.
Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető
bármely postahivatalnál,
a kézbesítőknél,
a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlap Irodánál
(KHI) 1900. Budapest, V.
József nádor tér 1.
közvetlenül vagy postautalványon,
valamint átutalással a KHI
215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára.
Előfizetési díj
negyedévre 12,— Ft,
félévre 24,— Ft,
egész évre 48,— Ft

Készült a Kossuth Nyomdában
Felelős vezető:
Monori István vezérigazgató

INDEX: 25.442

Kéziratokat nem őrzünk meg,
és nem adunk vissza.

A címlap RICHLY ZSOLT rajza
A hátsó címloldal
HORVÁTH MÁRIA rajza

„...arról a fáról szedi a legjobb ízű almát, amit az apja ültetett.”

A mi házukban sok gyerek lakik. Kicsik, nagyok — fiúk, lányok — szőkék, barnák, feketék. Azért ilyen érdekes és vidám a mi házuk.

A gyerekek között van három fiú — Péter, Ádám és László. — akik egy évben születtek, s a bölcsődétől kezdve, mindig egy csoportban voltak. Most is egy osztályba járnak, a 4.é-ba. Természetes dolog, hogy jó barátok lettek.

Őket ismerem a legjobban, mert — hogy el ne felejtsem — engem is barátjukká fogadtak. Néha még közös titkaikat is elmondják.

Róluk szeretnék mesélni most nektek. Persze, nem a titkaikról, mert a titok — az titok.

Sok mindenben különböznek egymástól, egy sor dologban viszont teljesen egyformák. Egyformák például abban is, hogy mindhármuk szeretnek olvasni. Sőt, olvasmányaikról gyakran el is mondják egymásnak a véleményüket. Néhányszor én is résztvettem ilyen véleménycserén.

A múltkoriban, esős idő lévén, betértek hozzám. Amint latolgattuk mihez kezdjünk, eszembe jutott, jó lenne bevonni őket a Kisdobos szerkesztésébe. A gondolatot tett követte, odaadtam nekik Móra Ferencnek azt az írását, amelyet itt olvashattok ti is a következő lapon, megkértem őket, mondják meg, mi tetszik nekik benne a legjobban.

Izgatottan olvasták, majd kis gondolkodás után élénk vitába kezdtek. A vita menetét, sajnos, nem tudom leírni, mert eltartott jó félórát. Csak az eredményét! Mert e három fiút az is jellemzi, hogy a vita végén a legtöbb esetben meg tudnak egyezni valamiben. Most is ez történt.

Kiderült, hogy az elbeszélésnek az a gondolata tetszik nekik a legjobban, hogy az ember „arról a fáról szedi a legjobb ízű almát, amit az apja ültetett”.

— Na, és miért? — kérdeztem.

Hosszú gondolkodás után is csak ennyit válaszoltak:

— Mert szép!

— Helyes — mondtam. — De miért szép? Mi benne a szép?

Töprengtek, sőt kis ideig tanakodtak is a válaszon. Végül Ádám szövelt meg, mivel ő tudta hármuk közös véleményét a legpontosabban megfogalmazni.

— Hát röviden és tömören, azért szép, mert igaz!

S bár egyikük apja sem ültetett még almát, tehát a gyerekek nem is ehettek annak gyümölcséből, mégis egyöntetűen állították, hogy amit Móra Ferenc itt ír, olyan igaz, hogy másképpen el sem képzelhető.

Mondanom sem kell, hogy teljes mértékben egyetértettem velük.

A további beszélgetés során megállapodtunk abban is, hogy az író itt nem csupán az almáról beszél. Vagyis, amit az almáról és az almáról mond, annak jelképes értelme is van. Az idézett mondat e jelképes értelméről aztán mind a négyen elmondtuk véleményünket, amit azonban most nem írok meg nektek. Már csak azért sem, mert a lap végére értem. Viszont nagyon kíváncsiak vagyunk, én is és a barátaim is, mit gondoltok ti Móra Ferenc idézett mondatáról? Szerintetek, mi — milyen érzést — fejez ki itt az író jelképes formában?

Kíváncsian várjuk leveleiteket!

Váci Mihály

Fiatok mindenkit ölel!

Miskolci képeslap

Tudatom mindenkivel nyílt lapon:
boldog vagyok! — jó szívvel írhatom.

Mindenkivel közlöm, akit csak illet;
adjátok át jó ismerőseimnek,

s hol csak emberekkel találkoztok,
mondjátok, hogy felőlem jó hírt hoztok!

Képet küldök, hátterén az Avas van.
Itt ülök — hol a jel van — a magasban.

Lenn délelőtti szorgalommal várnak
a városszéli csendes munkásházak.

Errébb már több új ház kiválik,
a tornyoknak felérnek állig.

Mert bizony, még e képhez tartozik
sok félszeg méltóságú torony itt.

Ide látszik: a Selyemréten
a kollégium most lett készen.

Arra meg túl a hegyeken,
a Dudujkán épül az egyetem.

Ott messzebb, balra Diósgyőr felett,
büszkén mutatom a kéményeket.

Kéblünk tágabb egy merész szívveréssel:
— az ember megnőtt erejére néz fel.

Ezzel soraimat zárom,
A választ töletek elvárom!

Kívánok nektek sok szerencsét!
a bányászoknak jó szerencsét,
a munkásoknak jó vasat,
parasztnak rozsot, magasat,
katonának jó őrhelyet,
fenn a hazai föld felett.

Lapomat néked címezem
magyar nép, szép földeken,
bányákban, gyárban; — s távolabb
hol **ember** él az ég alatt,
sarkok táján vagy itt közel,
— **fiatok** mindenkit ölel!

Simon István

Hagymafüzérek

Kiülök ide a küszöbre,
a talpfára. Emlékszem, régen
itt viháncoltunk körülötte,
s kértük, hogy egy kicsit meséljen.

Mama, ne hagyja el, folytassa!
Mama, mi lett a boszorkánnyal? —
Alig látszott sovány kis arca,
ráesett az almafa árnya.

Szerettük, áldott jó asszony volt,
íze volt száján a mesének.
S közben ujjai közül csak folyt
kigyója a hagymafüzérnek.

Dolgozott mindig, haláláig,
s elment csöndben. De most is érzem
simítását nagyanyámnak, s míg
nézem a csillagot az égen,

olyan szép gondolatom támad:
ott ül köztük s két sovány térde
között fonja most is füzérbe
a rézfejű csillaghagymákat.

Móra Ferenc: A király fája

A király fájának egy öreg almafát neveznek a mi falunk határában. Idegen meg sem fordulhat nálunk anélkül, hogy azt meg ne mutatnák neki.

— Jól nézre meg, mert ilyen vagy látott életében, vagy se — így szokták neki bemutatni a király fáját.

— Szép fa ez nagyon — ezt feleli a vendég rendesen s azt gondolja magában, hogy nincs bíz azon semmi különös szépség se. Olyan, mint a többi öreg fa. Mobos a dereka, ritkás a koronája, aprós a gyümölcse.

Azért mégis nevezetes fa ez nagyon. Mégpedig arról nevezetes, hogy már egynapos korában aranyalmát termett. Mégpedig nem is egyet, hanem kettőt. Mégpedig olyan nagy úr szemeláttára, mint amilyen a király.

Persze, régen volt ez nagyon, a régi jó időben, mikor még a só is sósabb volt, a méz is mézesebb volt. Akkor történt egyszer, hogy a királynak dolga volt mifelénk. Az öreg harangozó azt mondja, hogy csak a mi templomunk harangjának a szavát akarta meghallgatni.

Elég az hozzá, hogy ott lovagolt el egyszer a király a falu végén. Nagyon el volt merülve az ország gondjaiba s tán föl se emelte volna a fejét, ha egyszerre el nem nyeri magát a lova.

— Mi bajod, Pejgó? — riadt fel gondolataiból a király megsimogatva a ló sörényét.

Nem volt a Pejgónak semmi baja, csak öröme volt nagy. Mégpedig annak örült nagyon, hogy odaállt elejbe egy kis ember, ásó volt a kezében és azal tisztelgett katonásan. De olyan katonásan ám, hogy még a királynak is öröme telt benne.

— Fogadj Isten, szolgám — adta vissza a köszöntést emberségesen. — Kinek tiszteljelek?

— Támadi Balázs a becsületes nevem.

— Vitézhez illő név — mosolygott a király.

— Huszár voltam — búzta ki magát kevélyen a fehérbajú kis ember.

— Hát most mi vagy? — kérdezte a király.

— Most csak afféle szegény vincellérember vagyok — szúrta az ásóját a földbe Támadi Balázs és vágta vele a hantot, mint huszár korábban az ellenséget.

Meg is tudakolta tőle a király, hogy mi lebből?

— Gödör bíz ebből, tiszt úr.

— Hát aztán minek a gödör, Támadi Balázs?

— Ennek-e, tiszt úr, ennek-e! — emelt föl az öreg a földről egy vastag facsemetét.

— Nem terem már az teneked, Támadi Balázs — mosolyodott el a király —, minek üszödsz vele?

— Nono, tiszt úr, teremhet ez még énnekem is — törölte le az öreg inge ujjával homloka verejtékét. — De ha nekem nem, a maradékaimnak bizonyosan. Nem tudom, kiféle lehet a tiszt úr, de bizonyosan tudom, hogy csak arról a fáról szedi a legjobb ízű almát, amit az apja ültetett.

Egyik szeme elmosolyodott a királynak, a másik könnybe borult. El is érzékenyedett, meg is indult s egy vadonatúj aranyat hajított le a gödörbe.

— No, Isten megáldjon, Támadi Balázs — emelte a kezét a sapkájához.

Az öreg vincellér azonban akkorát rikkattott, hogy megint csak vissza kellett fordítani a Pejkót.

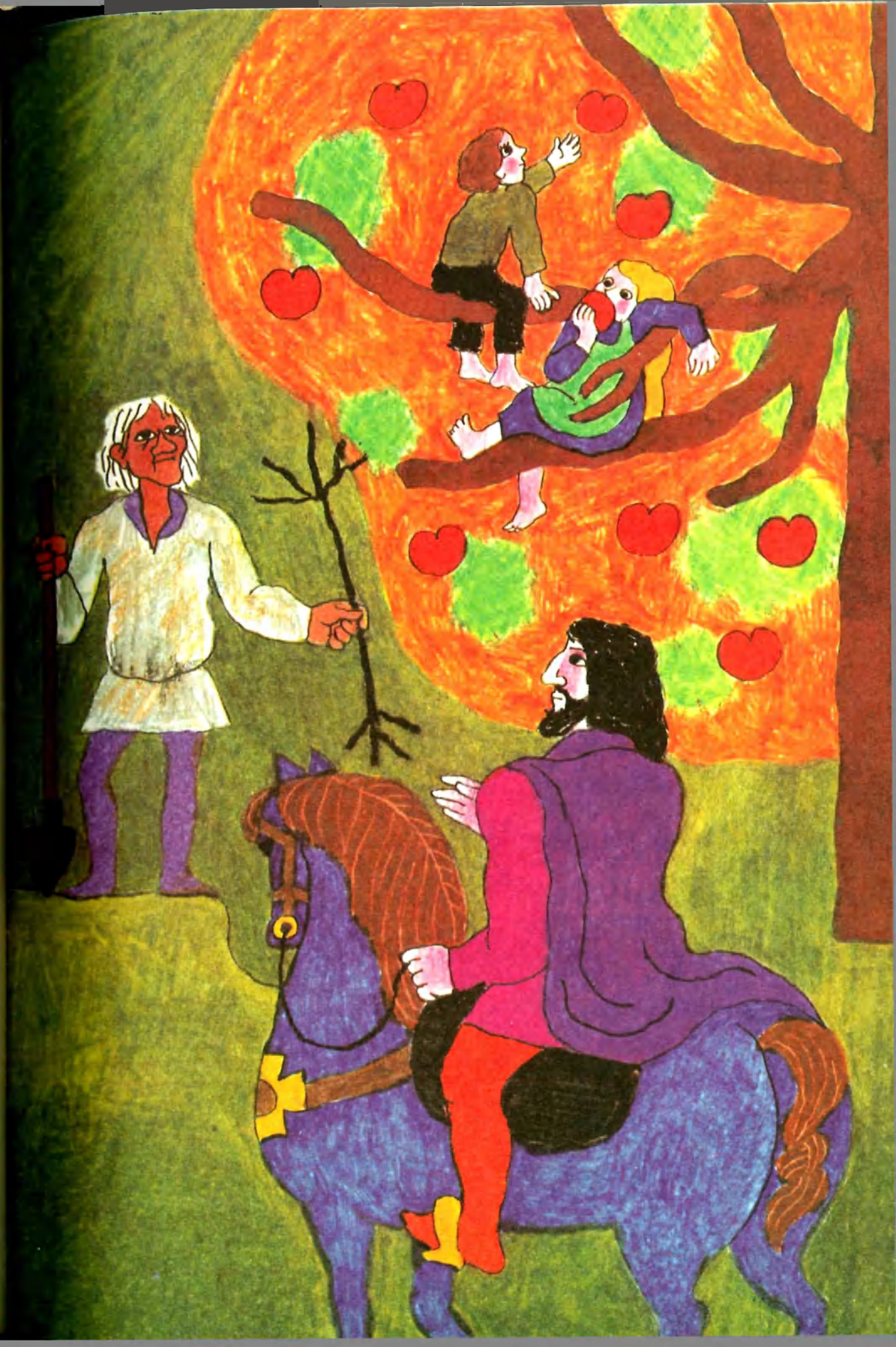
— Hobó, tiszt úr. — kapta fel ujjongva az aranyat —, nem megmondtam, hogy teremhet még ez az almafa énnekem magamnak is?

A király elnevette magát és még egy aranyat hajított le az öreg huszárnak, aki hálálkodva csapta össze a kezét:

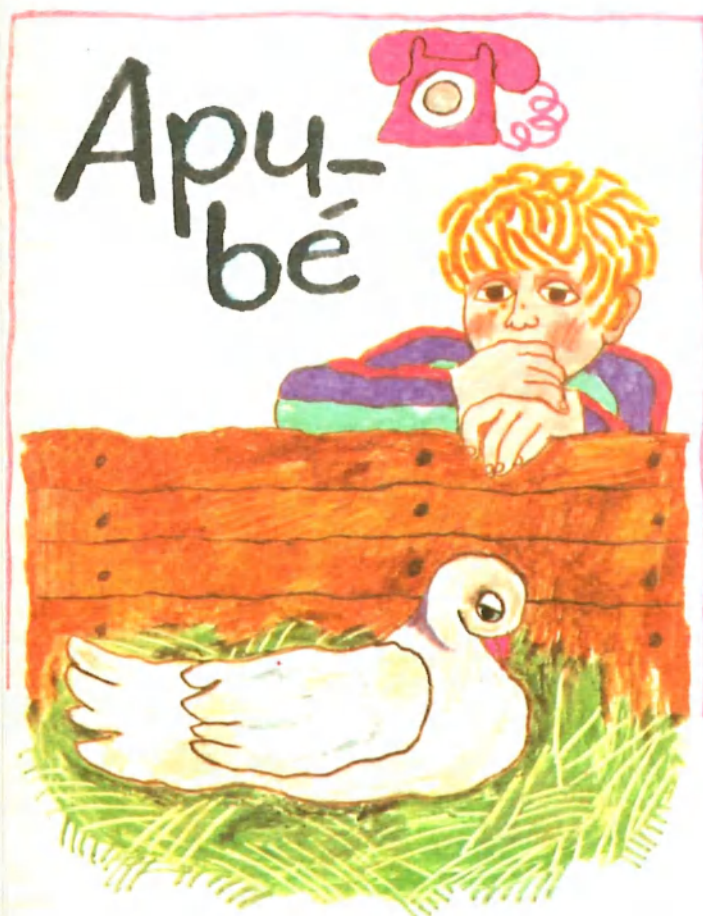
— Ó, bárcsak egész erdőm volna ebből a csudafából, amelyik már egynapos korában párjával termi az aranyalmát!

Eddig van a mese a király fájáról. Az igazság pedig az, hogy minden fa aranyat terem, amelyiknek gondját viselik.

Kovács Kornél diszpécser letette a telefont. Sójajtott egyet. Tízezer csavart kellett előteremtenie és még nem tudta honnan. Olyan bonyolult ügyről volt szó, hogy a feje is befájdukt.

Leült az íróasztalhoz, elővett egy papírt és a golyóstollat, hogy levelet írjon a csavarok ügyében. Ebben a percben megszólalt a telefon. Idegesen felkapta.

— Halló! Kovács Kornél. Tessék. — A vonal túlsó végén valaki nagyokat nyelt, aztán szuszogott.

— Ki az? — kérdezte Kovács Kornél mérgesen. A Valaki letette a telefont. Aztán újra csezengett. Kovács Kornél felkapta, és most nem szólt semmit. Várta, hogy az ismeretlen, szuszogó lény előmerészkedjék a csendből.

— Apu, te vagy az? — kérdezte halkán egy gyerekhang.

— Nem, sajnos, nem apu vagyok — felelte Kovács Kornél.

— Már harmadszor hívom az aput és mindig mellékapcsol.

— Próbáld meg negyedszer. Néha baj van a központtal.

— Jó — mondta a gyerek elszántan és letette a kagylót.

Kovács Kornél kezébe vette a tollat, és figyelte a telefont. Jól számított. Újra csörögni kezdett. Felvette.

— Halló! Te vagy az?

— Halló, apu? — élénkült meg a hang. — Apu, ráérsz egy kicsit? El kell mondanom valamit. Most rögtön.

— Baj van, kicsi. Én is apu vagyok, de nem a tied. —

Váratlan fordulat következett. A kisfiú bögni kezdett Kovács Kornél zavarba jött.

— Mi baj van? Ne sírj, mondd meg, hogy mi a baj.

— Az, hogy... ez volt az utolsó forintom... és sírgősen beszélnem kell apuval. És most... — a sarokból nem tudta tovább mondani. De Kovács Kornélnek eszébe jutott valami.

— Ha abbahagyod a zokogást, akkor mondok valamit. — A hangocska lassan megnyugodott. Szipogott, aztán elcsendesedett.

— Idefigyelj. Ha nem titok az, amit mondani akarsz, akkor meséld el. Háttha én is tudok segíteni. Gondold azt, hogy én is apu vagyok, csak nem az igazi. Mondjuk, én vagyok az apu-bé. Jó?

— Jó! — mondta reménykedve a kisfiú, aztán váratlanul kétségbeesetten kitört:

— Meghalt a galamb!

— Milyen galamb? — kérdezte értetlenül Kornél.

— Az enyém. Várj, elmondom az elejétől. Ma tizenkettőkor jöttünk ki az iskolából. Észrevettem, hogy Bandi bácsi kenyérmorzsát szór az udvar sarkába. Odanéztam — és képzeld, apu, vagyis apu-bé, egy galamb jött elő a sarokból és evett. Odamentünk — az Ősze, a Szakala meg én — és a galamb nem repült el. Ott totyogott a földön.

— Rossz volt a szárnya?

— Nem, nem. A szárnyán nem látszott semmi, mégse repült el.

— Talán nagyon öreg galamb volt.

— Nem volt öreg, mert a farktollai egészen rövidek voltak. Inkább gyerek-galamb volt, olyan, amelyik már éppen kijön a fészekből. És képzeld, apu, meg lehetett fogni. Felvettem és szépen megült a kezemben, mint egy nyuszi. És akkor azt mondta Bandi bácsi, hogy vigye el valamelyikünk a galambot, mert ő már három napja eteti, de itt nincs biztonságban, mert a kicsik mindig nyúzzák, simogatni akarják. És akkor azt mondta az Ősze, hogy ő elviszi, de én is el akartam vinni, hogy meggyógyítsam. De az Őszenek van egy nyula otthon, és Bandi bácsi nekem adta a galambot.

— És hova tetted? — kérdezte gondterhelten Kovács Kornél.

— Hazavitettem. Van nekünk egy ládánk, abba tettem. Kibéleltük fűvel — az Ősze, a Szakala meg én — és a galamb szépen beült a sarokba és szunyókált. Adtunk neki vizet és magot. Búzaszemeket.

— És aztán? — kérdezte Kovács Kornél fáradtan. Az órájára pillantott. Már készen lenne a levél, sőt, egy másik, még fontosabb levél is. A golyóstollal türelmetlenül ütögetni kezdte az asztalt.

— Ebéd után levitettem a galambot sétálni a térre. Sétált, megevett három bogarat. Üldögélt a kezemen meg a vállamon. Képzeld, apu, a vállamon üldögélt! Aztán az Ősze meg a Szakala a lekaszált fűből fészket csinált neki. Abba ültették. Én nem is hintáztam és nem is homokoztam. Egész délután a galambra vigyáztam és...

— És? — Kovács Kornél most már türelmetlen volt. Leírta a levél első sorát: „Kedves igazgató elvtárs! Szükségünk van tízezer...”

— Folytasd csak — mondta a telefonba. De a hangocska elhalkult, alig lehetett érteni, hogy mit mond.

— Aztán meghalt.

— Hogy halt meg? — Kornél letette a golyóstollat, a másik füléhez tette a kagylót és rágyújtott.

— Apu-bé, olyan szomorú volt. Egyre többet gubbasztott, aztán... lehunyta a szemét és kezdett eldőlni.

A karomba vettem és tartottam a fejét... és aztán sokáig nem mozdult. Most már... egészen merev. Apu, miért halt meg? Úgy vigyáztam rá! Lehet, hogy rosszul fogtam? Vagy rossz ételt adtam neki? Vagy oda kellett volna adnom az Őszének, és akkor még most is élne? — A hangocska kétségbeesetten elhallgatott.

Kovács Kornél most már értette, hogy mi a baj. Rákönyökölt az asztalra és türelmesen magyarázni kezdett.

— Idefigyelj, kicsi fiam. Ez a szegény galamb mindenképpen elpusztult volna. Ha te meg tudod fogni, és megül a válladon, akkor az már beteg állat. Annak valami baja van.

— Akkor... nem én miattam halt meg?

— Nem, nem.

— Dehát... mi baja lehetett? Nem látszott rajta semmi.

— Nem tudhatjuk. Talán egy gyerek megdobta kővel, és megsérült valahol.

— Akkor... ott kellett volna hagynom?

— Nem, nem. Jól történt ez így. Képzeld magad a galamb helyébe. Beteg volt, gyöngé volt — és egy gyerek vigyázott rá. Kényeztette, simogatta, ágyba fektette... Elfelejtette azt a másik gyereket aki megdobta.

— Apu-bé, ezt komolyan mondd?

— A legkomolyabban — válaszolta Kovács Kornél, valóban komolyan. A hangocska hallgatott.

— Mit csinálsz? — kérdezte Kovács Kornél.

— Megtörölöm a szememet és kifújom az orromat. — Kornél elmosolyodott. Úgy látszik, minden rendben van. De a hangocskában még mindig ott érződött valami aggodalom.

— Apu-bé...

— Mondjad, gyerekem. Van még valami?

— Van. Hova tegyük?

— Mit?

— Hát a galambot. Nem maradhat a téren. Jönnek az óvodások. Tudod!

— Tudom, tudom.

— Bedobjuk egy kukába?

— Nem, nem. El kell temetni. — A hangocska meglepődött.

— Eltemetni?

— Igen. Egy bokor alatt ássatok egy mély gödröt. Béleljétek ki fűvel, és szépen tegyétek bele a galambot. Aztán temessétek be földdel.

— És tűzzünk a földbe egy galambtollat, arra a helyre. Okos vagy, apu-bé. És ez az egész titok lesz, amit csak az Ősze, a Szakala meg én tudunk. Meg te, apu-bé. De ugye, te nem mondd el senkinek?

— Nem, nem.

— Akkor sietek a térre. Köszönöm, apu-bé.

— Szívesen, kisfiam. — Kovács Kornélt jóleső fáradtság fogta el.

— Jaj, apu-bé, le ne tedd! — a hangocska most már tisztán, jókedvűen csengett. — Szombaton elmehetek az Őszéhez? Megmutatja a nyulát. Apu-béééé... — könyörgött.

— Elmehetsz — mondta engedékenyen Kovács Kornél, aztán hirtelen észbekapott. — De ezt még kérdezd meg az igaz apádtól!

— Jó. Szerbusz, apu-bé. Remélem, nem zavartalak.

— Nem, nem. Szerbusz — mondta Kovács Kornél. Letette a kagylót és az asztalára nézett. A papíron ezt olvasta:

„Kedves igazgató elvtárs! Szükségünk van tízezer galambra...” Kovács Kornél gondosan összehajtotta a papírt és betette a fiókjába. Aztán tiszta papírt vett elő és írni kezdett.

Osvát Erzsébet

Péter és a púpos teve

Tegnap éjjel
pöttöm Péter
találkozott egy tevével.

Noszogatta
a tevé:

— Ülj a púpomra, gyere!

Felpattant rá
pöttöm Péter
és elindult a tevével.

De a púpos teve

púpja

pöttöm Pétert nyomta, szúrta.

Fent az égen

kuncogott,

évődött a kerek hold:

— Ejnye, ejnye,

pajtikám,

vágtass inkább paripán!

Ahogy pirkad,

Péter ébred.

Alig hisz a két szemének.

— Nicsak! — kiált,

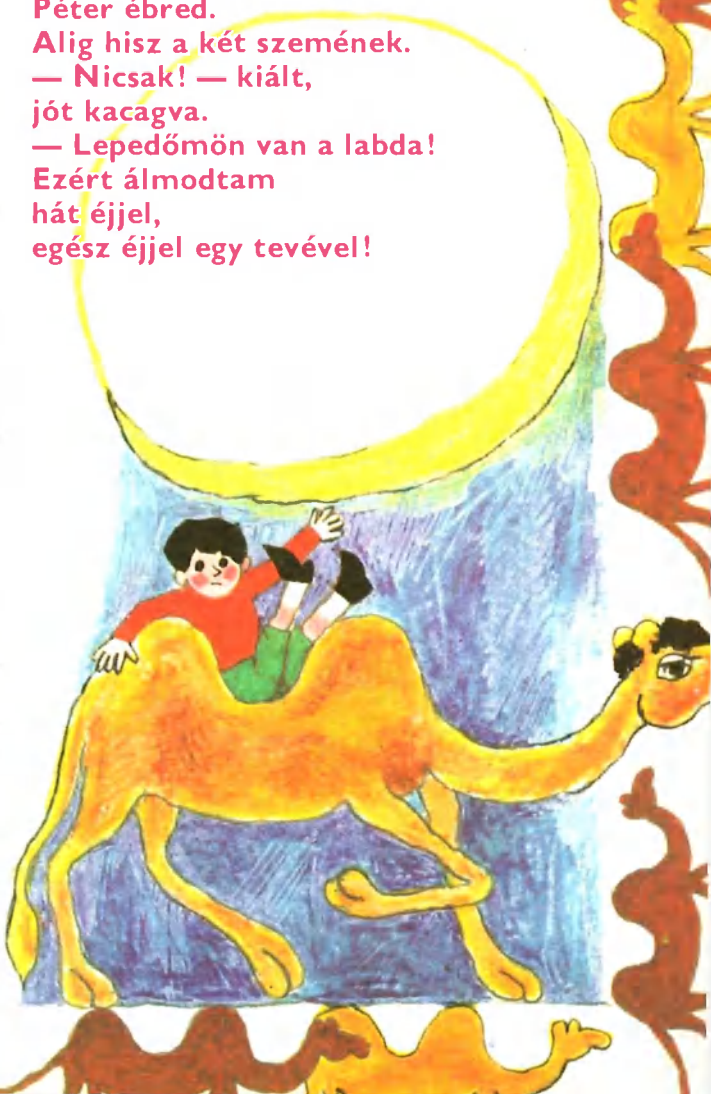
jót kacagva.

— Lepedőmön van a labda!

Ezért álmodtam

hát éjjel,

egész éjjel egy tevével!

Bencze József

Vetőbúza éneke

Ez a jó föld —
ide vessetek,
langyos esők majd
ide esetek,
sugarak barnára fessetek,
kaszák ropogva szeljetek,
szekerek, zsákok, vigyetek,
malomkerékbe vessetek,
pékek, kenyérré gyúrjatok —
eső, föld, napfény: itt vagyok!

Szülőkarók

Télen árván bóbiskolnak,
metszők lábukhoz guggolnak.
Írásjelek álmaimban,
feszes karók égi nyilak,
hagyjatok most elmerengni,
szép álmokat szüretelni...

Ujbelyi Ágnes Hajnalban...

Hajnalban az ablakban
napot láttam kalapban.
Virág lengett karimáján,
madár dalolt sugár ágán.
Felébredtek széltibe,
kakukk, fecske, gilice.
Útrakeltek, pillék, golyák,
szitakötők, gyöngy halacsák.
Fákon, földön, tavakban,
Ingó-bingó harmatban,
Napot láttam kalapban.

Nagy Katalin: Mini-mese

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy osztályom. Harmadik-bé volt a nevük; én mese-osztálynak hívtam őket mindig is. Nem tündérek jártak oda, nem hiszem! Tündéréknél nem szokás ablakon át szökdösni a karénekről. Azt se mondhatom, hogy pilleszárnyon jártak volna, bár zajt se csaptak a lépcsőházban sohasé. Általában a korlátlan csúszva érkeztek a földszintre. Nem teljesítettem három kívánságom, — hogy legyenek jók, szófogadók, szelídek —, sokallták a hármát, alkudoztak, lebeszéltek, miért kell az?

Ez az én osztályom nagyon szerette a mesét. De annyira szerették, hogy minden lehető alkalomkor meséltették maguknak. Sőt: lehetetlen alkalmakkor is! Például, amikor a fogorvos előszobájában reszkettünk; tömött villamoson gyömöszöltek bennünket türelmetlen utasok; ledelmesen unatkoztunk és ittuk a vendég-málnát pártfogó üzemünk klubjában... egyre csak könnyögtünk.

— Tessék mesélni!

És ha meséltem, olyanok lettek, mint a tündérek. És meséért cserébe száz kívánságom is teljesítették.

Tanultam hát szorgalmasan az óriásokat és törpéket, királyfiakat és tündérlányokat, csodálatos paripákat, furulyákat, kakaskákat, hamuba sült pogácsát... Gondoltam, legyen mindig tartalék!

De egyszer csak azt mondja az én osztályom:

— Azt tessék mesélni inkább, amikor a kis Oszvald elaludt a bokorban.

Az úgy történt, hogy kirándultunk a Virágos-völgybe. Oszvald Karcsi elhozta a kistestvérét, vonszoltuk magunkkal szegényt árkon-bokron át. Vagyis hogy az ároknál éppen másként alakult a dolog. Az árok igen mély volt, hatalmas víztömeg vájhatta itt magának az utat, meredekre szaggatta a partjait. Le még csak leereszkedtünk az árok fenekére, kézzel-lábbal-nadrágfékkel, de a túlsó parton feljutunk sehogyse sikerült. Csak a két legerősebb fiú, Kozma és Oszvald mászott fel valahogy. Kozma megkapaszkodott egy fában és közölte, hogy most láncot alkotva felhúznak bennünket egyenként. A lánc Kozmából, Oszvaldból és kettőjük nadrágszíjából állt. A szíj végét elértük, belekapaszkodtunk, fölvergődtünk valahogy. Kitűnő mutatvány volt, ezzel szórakoztunk vagy egy órát. Végre fenn volt az egész osztály a túlsó parton, megszámoztam őket: huszonnégy darab... Csak hogy hiányzott a kis Oszvald. Nem a bátyjának persze, az hasált a fűben és lihegett. Ugyan hol lehet a kicsi? Az árokban még megvolt, valaki határozottan emlékezett arra is, hogy az ujját szopta. Vissza hát az árokba! Mindenki visszaereszkedett persze, főleg azért, mert mondtam, hogy ne jöjjenek, veszélyes, elég, hogyha én megyek. Hamar megtaláltuk a kis Oszvaldot, egy bokor alatt aludt mélyen. Kicsit összegömbölyödött, fázott talán, szopta az ujját tényleg, és nagyokat szuszogott.

Ennyit tudtam mesélni összesen. Mini mese!

— És különben is! Miért meséljem én? — értetlenkedtem. — Hiszen ott voltatok mindannyian. Ti magatok vagytok a mese szereplői...

— Hát éppen ez az! — világosítottak fel az összefüggésekről tömören. És máskor is csak olyan mesét rendeztek ami róluk szól.

Így volt, igaz volt; ilyen volt az én mese-osztályom. Még mindig lennének, ha meg nem nőttek volna... De azóta is, ha valaki azt kéri, hogy meséljek, nem is jut eszembe más, mint igaz történetek, igazi gyerekekről.

Nyar közepén Fruzi beteg lett. Hóna Gusztiék padlásán voltak éppen, és egy nagy ládában kutattak, amikor Fruzi harsányat tüsszentett. — Mi az? Megfáztál? — kuncogott Niki, miközben egy hosszú tollboát húzott elő a ládából, amelyben Hóna Guszti nagymamájának régi ruhái porosodtak.

— Deb... — felelte Fruzi. — Édebb szoktab begfázdi...

Niki a dereka köré csavarta a tollboát. Színházasdit akartak játszani, s úgy gondolta, hogyha kissé csapzott is, egy ilyen tollas hogyishívják okvetlenül kell neki. Előhúzott aztán egy rojtos sálat is. Nagy gonddal a fejébűjára tűzködté.

— Akkor biztosan a naftalin ment az orrodba — intézte el a kérdést.

— Deb... — mondta dacosan Fruzi. — Deb bent az orrodba sebise!...

— És nagyot tüsszentett megint. Aztán felszisszent: — Juuuj! A fejem!

Hóna Guszti lekapta Fruzi fejéről a sárgavirágos, lila szalmakalapot, és alaposan szemügyre vette őt. Kicsit hunyorgott, majd tenyerét ügyetlenül a homlokára nyomta. Várt egy pillanatot, aztán komoly képpel bólintott.

— Itt az van — mondta borúsan —, hogy fuccs az előadásnak. Te pontosan beteg vagy. Süt a fejed. Gyere, hazaviszünk!

Fruzi nem mozdult. Azon hosszú-

szoknyásan, csipkekendősen egy utazókossárra ült, és nem nézett senkire sem.

— Deb begyek... Deb begyek sehoba... — hajtogatta konokul, aztán sírva fakadt.

Szóval így kezdődött.

Niki azt állította ez csak nátha, Hóna Guszti azt, hogy influenza, Jocó azt, hogy Fruzi azért csinálja ezt az egészséget, mert elfelejtette a szerepét; doktor Kölönte viszont így nyilatkozott: KANYARÓ!

— Ez bizony kanyaró! — és bólintott. Kétszer is. Aztán kituszkolta őket a szobából. Azt mondta, otthon majd jó alaposan mossanak kezet, és sós vízzel öblögessék a torkukat, mert a kanyaró fertőző betegség. Nagyon ragályos.

De hiába biztatta őket. Jocó egyenest odacövekelte magát a küszöbre.

Sajnálkozva nézte Fruzsit, aki nyöszörögve himbálta magát az ágyban, az arca teli volt piros foltokkal, és szüntelenül ezt hajtogatta:

— Viszketeek... Juuuj, de viszketeek... —

— Tessék mondani! — állt doktor Kölönte elé Jocó. — Meddig tart egy ilyen kanyaró?

— Hát bizony, kiskomám, beletelik három hét is, amire kilábal belőle. — Doktor Kölönte mosolygott és barackot nyomott Jocó fejére, amitől neki is egyszerre mindene viszketni kezdett, holott nem is volt kanyarós.

— És addig nem jöhetünk ide? — kérdezte vakarózva.

Dr. Kölönte csak mosolygott és a fejét rázta.

— Egy pillanatra se? — faggatta Niki.

— Egy fél pillanatra sem, hölgyem! — Doktor Kölönte ezt nagyon határozottan mondta. — A kanyaró, az kanyaró. A ragályt tisztelni kell.

Vagy mind a négyen nyomni akarják-tok az ágyat?

Ezt persze egyikőjük sem akarta. Letörten búcsút intettek Fruzsinak, és engedelmesen lebaktattak a lépcsőn.

— Három hét... — dünnyögte Hóna Guszti. — Mit csinálunk mi három hétig? Mit ér az egész szünidő Fruzi nélkül?

— Semmit! — sóhajtott Niki. — Dehát, hallottad. A kanyaró, az kanyaró.

— Hát akkor az! Na és?! — Jocónak lángolt a füle. — Csak nem gondoljátok komolyan, hogy három hétig feléje se nézünk?!

— Na... de... — Niki nagy zavarban volt. — Hát nem azt mondta Kölönte doktor bácsi, hogy ez veszedelmes betegség?

— Na és?! — Jocó már nem volt megilletődve. Nevetett. Élvezte, hogy a másik kettő nem jön rá arra, ami teljesen kézenfekvő és egyszerű. Mindig azt hajtogatják, hogy én nem figyelek oda semmire, meg hogy nincs-csen fantáziám! Hát nektek nincs. Ezt kijelenthetem. Mert én már teljesen pontosan tudom, hogy csuda klasszul szórakozhatunk akkor is, ha Fruzi beteg. Mert ő még betegségben is olyat tud kifogni, ami izgalmas. Na, gyertek!

De azok ketten csak bámultak. Nem értették, mit akarhat Jocó. Jocó nevetve elrohant. Le, egészen a kert végébe. Felnyalábolta a lócát. Verejtékezve, szuszogva a házig cipelte. Ott aztán leült rá, mint aki jól végezte dolgát. Diadalmasan nézett rájuk.

— Na! — mondta, de erre is csak a szemüket meresztgették, mint hal a szatyorban. — Na! — szólt ismét Jocó és felállt. Széttárt karral meghajolt Niki előtt. — Felség! — dörmögte komoran. — Szemünk fényét és országunk esztét rabul ejtette egy KANYARÓ nevezetű varázsló. És bezárta a fellegrvárba. Maga a nagy DOKTOR KÖLÖNTE őrzi a bejáratot. Márpedig akkor egy egér se juthat be hozzá!

— Ah! — rebegette szívére nyomott kézzel Niki. — Elájulok a rossz hírtől, lovag!

— Ne legyél buta, felség! — vigyorodott el Jocó. — Doktor Kölönte csak az ajtónál őrökdi szerencsére.

Az ablak pedig, ha nem tudnád üveg-
ből van. Itt van ez a szerkentyű — és
a lócára mutatott. — Ha erre felmá-
szunk, mindent láthatunk, ami oda-
bent történik.

— Hurrá! — kiáltotta Hőna Guszti.
Elismeréssel nézett Jocóra. — Hogy
ennek néha milyen épkézláb ötletei
vannak?! Gyerünk a fellegrábra!

Jocó úszott a dicsőségben. Ki is él-
vezte.

— Akarjátok, hogy kórházasdit
játsszunk inkább? — kérdezte. —
Mert azt is lehet. Sőt olyat is, hogy
Fruzi egy olyan hogyishívákba ke-
rült, mint Niki papája külföldön, ami-
kor járvány volt.

— Aha! — csillant fel Niki sze-
me. — Karanténba!

— Oda! — Bölintott Jocó. — Mert
ott ugye bezárták!

— Be. — Niki legyintett. — De az
most mindegy! Gyerünk!

Felkapták a lócát. Odaállították a
betegszoba ablaka alá, aztán felmász-
tak rá és benéztek. Szerencsére ezt

doktor Kölönte nem tiltotta meg ne-
kik. Nézni tehát nem veszélyes. Még
mulatságos is! Szóval benéztek, és
integettek, és bekiabáltak Fruzsinnak:

— Szia, fogoly! Nehogy bögjél! Itt
vagyunk. Három hét alatt összegyűjt-
jük a váltságdíjat!

De Fruzi nem vette észre őket.
Aludt. Jocó halkan megkocogtatta az
ablakot, arra sem mozdult. Az arca
lángolt és a feje félrehajlott a párnán.
Szomorúan néztek össze.

— Hát ez van — sóhajtott Niki. —
A kanyaró, az kanyaró. . .

Fruzi nagyon mélyen aludt. Sírva
aludt el. Mielőtt álomra csukódott
a szeme, arra gondolt, hogy ő kívánta
magának ezt a kanyarót, sajnos. Mert
kívánta! Csakhogy még az iskolaév-
ben! Mert sokan voltak kanyarósak
az osztályban, másoknak meg mandu-
lagyulladása volt, sőt szamárköhö-
gése. Niki még egy rubeolát is kifo-
gott. Egyedül neki nem volt kutya-
baja sem! És járhatott minden nap
iskolába! Nem aggódott érte senki, és
nem is gügyögtek neki. És ez így nem
volt igazságos! Szóval nagyon vágyott
egy kis betegségre. De nem ám a szün-
idő kellős közepén! — aztán el-
aludt.

És azt álmodta, hogy festett, piros
tolla van, és papagáj, és repül, repül
a kertek fölött, de Jocó elfogja. És
bedugja egy kalitkába. Aztán jött
Milka néni. Cukrozott diót hozott,
és bedugta a csőrébe, pedig ki nem
állhatta az ilyesmit. De Milka néni
erőszakkal megetette, aztán azt mon-
ta, hogy énekeljen, de hiába erőlkö-
dött, csak a torka nyilalt és egyetlen
hangot sem tudott kiadni. És akkor
Kata néni sötét arccal így szólt: Ezt
a papagájt én most megbuktatom
énekből, akár Fruzsinnak hívják, akár
nem! Erre ő nagyot visított és egy
pillanatra felébredt. Nem tudta hol
van. Aztán újból elaludt. Olyan mé-
lyen, hogy nem álmodott semmit sem.

Harmadnap délelőtt halk kopogás-
ra ébredt. Nem találta el, merről jön
a hang. Felült. Kicsit még szédült, de
már tudta, hogy a hang az ablak felől
jön, és azt is, hogy ki az, aki kopog.

— Jocó! . . . — súgta, és látta is már
a maszatos, barna kezét, amely vidá-
man tamtamozott az üvegen. Az-
tán három szétlapult orrot is látott

még. — Srácok! — sóhajtott és sír-
vafakadt.

— Most már meggyógyulsz! —
üvöltözte Jocó. — Siessél vele!

— Jó. — Fruzi elnevette magát. —
Addig íratok levelet! Sokat! Minden-
ről! Amit csináltok!

Jocó meghökkent.

— Á! — mondta Hőna Guszti-
nak. — Már kutya baja sincsen. Ilyen-
mi csak akkor jut az eszébe, ha egész-
sleges. — De azért Fruzi megnyu-
tatására lelkesen bólogatott. — Jó!
Majd Niki mindenről ír neked.

— Te írd! — kiabált vissza Fru-
zi. — Legalább nem felejtet el a be-
tűket!

— Na! Ugye mondtam?! — Jocó
töprengve vakarózott. — Lehet,
hogy nem is volt kanyarója?

Niki meg Hőna Guszti jelentősen
összenéztek. Aztán elkészöntek Fru-
zitól. Jocó nagy sóhajok között neki-
gyürkőzött a levélírásnak. Az első
így hangzott:

„Fruzi! Te! Ha tudnád! Mindig
megkérdezzük Kölönte doktor bácsit,
hogy mivan? Aszt monta, már nincs
baj. Én titokban sokat sírtam miad-
tad. Szia!!!

Jocó büszkén loholt a levéllel. Lát-
ta, hogy Fruzi mosolyogva olvassa,
azt is, hogy már megint a régi, csillo-
gós a szeme. Örömeiben ide-oda ug-
rált a lócán. Kis híján lepottyant. Az-
tán látta, hogy Fruzi papírt vesz elő,
meg golyóstollat. Arra gondolt, hogy
életében most kap majd először leve-
let és ez nagyon kalandos, meg min-
den.

„Kedves Jocó! — írta Fruzi —
Örülök, hogy eljöttél. Csókolom Ni-
kit és Gusztit is. Mondd meg nekik.
Niki tanulhatna egy kicsit veled, mert
nagyon rondán és hibásan írsz. Gyere
el holnap is! Sziasztok! Fruzi”

És ettől kezdve Fruzi minden nap
kapott levelet. Jocóból szenvedélyes
levelező vált. Már végfelé járt a szo-
bafogság, amikor ezt írta:

„Kedves Balogh Fruzi III/a osztá-
tan. Most Guszti elesett. És egyenest
egy köre. Gipszbe ragták szegényt.
Niki pediglen új ruhát kap a szil-
napjára, ami holnap lesz neki de meg-
vár téged az oszónával. Ő most aszt
hiszi magáról hogy Kata néni legalább.
És tanít amijóta üzented. Kár volt
eszt írni neki. Én is kaptam új szan-

Létay Lajos: Öreg apó

dáll... kukasat!! Aszt nem kel kijukasz-
tan... legalább!! Szióka!!!!

Végre valahára az a nap is elérke-
zett, amikor beléphettek a betegszo-
bába. Jócó félórával korábban jött,
mint a többiek. Maszatosabb volt,
mint valaha, és egy letakart, kicsi ko-
sarat tett Fruzi elé.

— Ezt neked hoztam. Meglepetés.
A többiek nem tudnak róla.

— Mi van benne? — kérdezte csil-
logó szemmel Fruzi. Lassan hajtotta
vissza a takarót. Alákukucsált, majd
kacagva, visongva ugrálni kezdett a
kosárával a kezében. — Ó, de édes,
de aranyos kisnyuszi! Hogy hívják?

— Kazimir! — vágta ki büszkén
Jócó. — Jó kis név. Mi? Én találtam
ki. — De voltaképpen nem a nyuszi
névére volt büszke. Inkább arra, hogy
lemondott róla. Igenis, lemondott!
Mert Fruzit jobban szerette még
Kazimirnál is. És zsebéből előhalasztta
alevelet, amelyet a legnagyobb gond-
dál írt. A levél tele volt maszattal és
pacával, Fruzi mégis meghatottan ol-
vasta.

„Fogad töllem szeretettel eszt a
kis Kazimirt. Mamától kaptam mivel
nem buktam meg. Mama aszt mongya
nem tiszta szobába való. Majd építünk
neki házikót a kertben. Úgyis együtt
játunk vele. De most már mégis
egyedül tied Kazimir.

Szeretettel

Jócó!!!!”

Fruzi magához ölelte a nyuszit.
Végigsimított puha bundáján, majd
ujja hegyével a szaporán mozgó, ró-
zsaszínű orrára koppintott.

— Ide hallgass, Kazimir! — mon-
dta. — Téged ezentúl négyen fogunk
szeretni. De úgy tudd meg, legesleg-
ebben, mégis csak Jócó szeret té-
ged. — Fruzi Jócóra nevetett. Az
vörös fülekkel állt. Olyan zavarban,
hogy vakarózni is elfelejtett.

Bapó, bapó,
öreg apó,
hajad fehér,
akár a hó.

Ülsz, üldögélsz
kűnn a napon,
fél napig is
hallgatagon.

Ülsz, szundikálsz,
nem látsz sokat,
szél viszi el
kalapodat.

Vén kezedből
kihull botod,
keresgéled,
tapogatea.

Ne hajladozz.
öreg szülém,
ne fáradozz:
itt vagyok én!

Viharral is
versenyt futol,
visszahozom
a kalapod.

Botodat is
odagzom,
pihenj te csak
a kis padon.

Martin-Hajdú Júlia: Bokor-barlang

Pisti, Ferkó és Sári elhatározták,
hogy ezentúl barlangban fognak élni,
mint az ősemberek.

— Mit csináljunk, ha egyszer nincs
a kertben barlang? — töprengett
Ferkó.

— Ássunk talán egy víznyelő bar-
langot? — kérdezte bizonytalankod-
va Pisti.

Addig-addig búslakodtak, míg egy-
szercsak a szomszéd Mari átkiált,
csengő hangján:

— Nini egy bokor-barlang! Hadd
lakjak én is veletek! — kérte őket.

Csodálkozva dugta ki a három gyer-
mek a buksiját a bokorból, amelyben
eddig az igazi barlangról álmodoztak.

— De hát ez csak egy bokor!... —
mondta az „iskolás” Ferkó bosszúan,
mi pedig igazi barlangban szeretnének
lakni!

Már nem is figyeltek rá, mert fürge
képzeletük elé varázsolták az ősem-
ber barlangját és már kezdték is be-
rendezni. Sári pokrócot teremtett,
s krétával telerajzolta a barlang-raj-
zokhoz hasonlóan; a két fiú pedig
gallyakat és bogyókat gyűjtött, még
fűágyat is csinált, meg polcot a télire
gyűjtött tápláléknak.

— Mi megyünk vadászni! — kiál-
tották a fiúk, közben elkészült fegy-
vereikkel hadonászva. Bambit és Bo-
gáncs kutyát üldözték, szemükben
óriásbivallyá változtak.

Amikor meghallották az asszonyok
fütyjelét, hátukon a zsákmánnyal,
békésen hazatértek, közben egymást
dicsérgetve az ügyes vadászatért. Le-
heveredtek a tűz mellé, amelyen Sári
és Mari bivalyhúst sütöttek hosszú
nyársakon.

Lassan sötétedett; a bokor-barlang
lakói nótára gyújtottak. Ezzel üzték
messze félelmüket és a vadállatokat.
Az asszonyok elrakták az edényeket,
kitakarítottak, majd nyugovóra tér-
tek. Míg a férfiak őrizték a barlang-
lakók nyugalmát, hallgatták az éjszaka
madarait és titokzatos hangjait.

— Gyerekek! Kész a vacsora, késő
van, le kell feküdni! — hallották Anyu
hangját a kert csöndjén keresztül.

— Mindjárt jövünk! — válaszoltak
kicsit megkésve a barlanglakók —,
csak bereteszeljük éjszakára a barlang
ajtáját, nehogy ránkörjenek a biva-
lyok.

Előbújtak a meztelenkarú ősembe-
rek, s hamarosan lámpafénynél, kipi-
rulva mesélték szüleiknek, hogy ők
már jártak igazi barlangban, és biva-
lyra is vadásztak.

Feri álmában találkozott is aggyel,
hajnalig küzdöttek és természetesen
le is teperte, mint ahogy azt az ősem-
ber tette, amikor nem hívták olyan
hamar vacsorázni, és nem kellett ko-
rán felkelnie, hogy óvodába vagy is-
kolába menjen.

Köszöntjük **RÓNA EMYT**, a Munka Érdemrend arany fokozatával kitüntetett grafikusművészt, a **KIS DOBOS**-nak fennállása óta ismert rajzolóját

355! Bűvös szám! Azt jelzi, hogy Róna Emy alkotói pályája során eddig ennyi kötet könyvet illusztrált. Valóságos könyvtár! De ha belegondoltok, hány rajz van egy könyvben, és hány figura egy rajzban, nem is beszélve a végleges formát megelőző vázlatokról, a fenti bűvös szám mellé hány nullát tehetnénk, hogy számokban kifejezhessük mesebirodalma mesehőseinek gazdagságát? És ha közületek akadna egy is, aki ne ismerné mesekönyveit (Fazekas Anna: Öreg néne özikéje, Az ezeregy éjszaka, Andersen, Grimm, Bazsov meséi, Petőfi Sándor: János vitéz, Gergely Márta: Meghívó az állatkerbe stb.) és csak a Kisdobosban találkozott volna Róna Emy nevével és rajzaival, akkor is teljes kép tárul elé az ő varázsszemüvegén keresztül megrajzolt mesevilágról. Néhányat itt megismétlünk belőlük.

A budapestiek közül sokan látták 1973-ban a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállítótermében feledhetetlen meseillusztrációit. Újabb kiállítása Salgótarjánban és Szegeden aratott nagy sikert a felnőttek és gyerekek körében egyaránt, hiszen felidézte több nemzedék meseélményét, akik az ő illusztrálta könyvek gyermekmeséin nevelődtek fel.

Kívánjuk, hogy még sok kisdobosnak nyújtson gazdag élményt jellegzetes mesefiguráinak rajzaival.

Joó Katalin: **Battonya volt a legelső**

Piroska, „akivel” Battonyára érkeztem, pirosszínű motorosvonat. Új-Szegedről szállítja az utasokat Battonyára. Azt mondják, ismer minden fűzfát, azért is áll meg olyan sűrűn.

Battonya állomása kicsiny. A mögöttes elterülő község viszont nagy: kerületekre osztották, akár egy várost, és busz szállítja az érkezőket. Három termelészövetkezte, tégla-gyára, gépjávitója, asztalos ktsz-e, állati fehérjét feldolgozó üze-me biztosítja a lakosság munkalehetőségét. Van ezenkívül három úttörőcsapata, egy fiú nevelőotthona, középiskolája, kollégiuma.

A legnagyobb nevezetessége azonban az elsőse. Ugyanis Battonya volt a legelső felszabadult magyar község. 1944. szeptember 26-án szabadult fel.

Napokig esett az eső akkor szeptemberben. A német és magyar csapatok elhagyták Battonyát. A község várt... A tanyákról egy ember jött, nyakig sárosan. Elmondta, hogy a szovjet katonák a közelben táboroznak; fellélegzett a lakosság.

Délutánra elállt az eső. Az Aradi úton a község előljárói és ünneplőbe öltözött emberek gyülekeztek. Először egy tank **gördül** be, majd két dzsip katonákkal megrakodva. Teherautó következett, s utána a gyalogság. A hivatalos jelentés szerint a Govovnyenko vezérőrnagy parancsnoksága alatt álló 18. önálló harckocsi hadtest katonái vonultak be Battonyára. Személy szerint Vaszilij Pavlovics Brjuhov százados századparancsnok és Nyikolaj Szemjonovics Mak-szimov főhadnagy szakaszparancsnok voltak a legelső.

Nevezetes ember Battonyán Roszkov Próka bácsi. Hallottatok arról, hogy a Szovjet Hadsereg Budapestet nem akarta megostromolni, s fehér zászlós parlamentereket küldött, hogy a fasiszták adják fel a várost. Nemzetközi előírás, hogy a parlamenterek személye sérthetetlen. Ezt sem tisztelték a fasiszták, s lelőtték Osztyapenkó és Steinmetz kapitányokat. Ezek után megkezdődött Budapest ostroma.

Roszkov Próka bácsi Steinmetz kapitány mellett dolgozott, tolmácskodott. Fényképét féltve őrzi ma is. Az

úttörőknek azonban odaadta, hogy másolatokat készítsenek róla.

* * *

A harmadikos Fenyő őrsrel ismerkedem: Hogyan lettek ők Fenyők, itt, ahol dísznek is ritka ez a fa?

— Szeretjük a természetet s ezt akartuk kifejezni. Annyi mókus, gyöngyvirág őrs van, hadd legyenek mi más! Még hozzá örökzöld, hiszen az hűséget is jelent!

Lakóhelyüket így mutatják be:

— Környékünkön gazdag a föld mélye olajban, földgázban. A vezeték a kardoskúti gyűjtőállomásra viszi a földgázt, s a község főbb intézményeit már ezzel fűtik.

— A mi lakóhelyünk síkság. Nálunk a határ nemcsak a község határát jelenti, hanem az országét is. A térképen piros vonal jelzi, hol az országhatár. A valóságban keskeny, felszántott csík van a határon.

* * *

Az országhatáron határőr is van. Battonyán még úttörő határőr őrs is! Még hozzá lányok! Ötödikesek. Azt mondja Mihály Mari:

— Azért vállaltuk, hogy megmutassuk, a lányok is vannak olyan bátrak és fegyelmезettek, mint a fiúk!

* * *

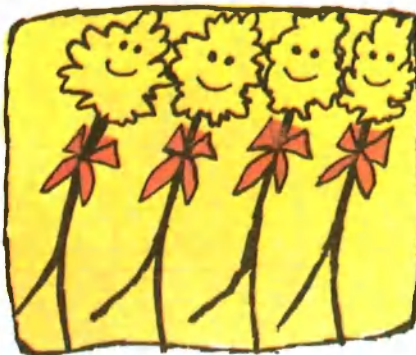
Hozzátenném, és még ügyesek is!
Húsz kisdobos kékfestő népviseleti

ruhában olyan ropogós népi táncjátékot jár, hogy az embernek szíve-szeme gyönyörködik benne!

* * *

Palotai Béla igazgató bácsi szívesen emlékezik és álmodozik. Elmondta, hogy a tantestületben hány úttörő van. Tudniillik, akik az ő keze alatt azok voltak. Ha álmodozik, akkor a Parkról szól. Egy álmoparkról, mely a valóságban már kezd alakulni. Számítanak minden kises és úttörő munkájára. De ő még többet szeretne: azt, ha minden úttörőcsapat küldene ide egy-egy emlékfát. S ha azt valamelyik 30. évfordulón — vagy hazánk felszabadítása vagy az úttörőmozgalom 30. évfordulóján elültetnék. A legelső felszabadult községben akkor képviselve lenne mindenki; hiszen egy-egy fa parányi lombja három-négyszáz mostani, és több ezer hajdani úttörőt jelentene! És akkor itt Battonyán lenne, jelképesen az egész felszabadult Magyarország!

A rajzokat
GÖRÖG JÚLIA
készítette

FOLYTATÓDIK A

Az előző úttörőév kezdetén — emlékeztek biztosan — felfedező útra hívtunk benneteket. Az expedíció valamennyi úttörőnek és kisdobosnak sok érdekes, vidám és komoly munkára adott alkalmat. Teltek az expedíciós naplók, s élményekben, ismeretekben gazdagodott minden kisdobos és úttörő. A „Nem térkép e táj” expedíció idén tovább folytatódik.

Mint tudjátok, ebben az évben ünnepeljük hazánk felszabadulásának harmincadik évfordulóját. Hosszú idő ez, sok minden történt ennyi év alatt.

Idei expedíciónkban a felszabadulás és az azt követő harminc év kutatása, megismerése a feladat. Egész éves „felfedező utunk” sok érdekes programot, tennivalót kínál minden kisdobosnak és úttörőnek. A feladatok közül, melyeket akcióknak is nevezünk — kettőnek a megoldása elsősorban rátok, kisdobosokra vár.

A VÖRÖS CSILLAG nevet viseli közülük az első.

Ady Endre így írt:

— ... Vörös csillag, ragyogj és trónolj,
Mióta ember néz az égre,
Vörös csillag volt a reménye.

Vajon hol láttok ilyen csillagot? Ott díszlik a középületeken, üzemek homlokzatán. Kitüntetésekön ott büszkélkedik a legjobbak mellén, és ezt viselik a munkásörök. Minden kisdobos lát naponta vörös csillagot! Ha a kisdobos próbát teljesítitek az érte járó egy, két vagy három csillag díszíti ingeteket. A vörös csillag jelkép: öt ága a világ öt részét jelképezi. Európa, Ázsia, Afrika, Amerika, Ausztrália felé mutat öt sugara, és egységet alkotva a világ népeinek dolgozóinak összetartó testvéri közösségét jelenti.

Mennyi kutatni, keresni való a csillag segítségével. A Vörös Csillag nevében minden segítő munkában, akcióban vegyétek ki a részeteket.

EXPEDÍCIÓ

**Kötelező
a kíváncsiság!**

KINCSKERESŐ — ez a másik feladat.

Úgy bizony, kincseket kerestek! „Rejtett kincs, haszna nincs” tartja a mondás. Napvilágra kell tehát tárni, ha kell, kibányászni! Hej, de sok színe lehet ennek a kincsnek! Azt, hogy ki a csapat névadója, tudja minden kisdobos. De hogy ki volt a legelső csapatvezető, kik a legelső úttörők és a pajtás család tagjai — akkor így nevezeték a kisdobosokat —, már kutatni kell! Majon otthon, szüleitek régi füzetei, könyvei között nem lapul-e kincsként egy órsí napló vagy úttörő kirándulás, táborozás képe? Hej, de értékesek ezek ma, húsz vagy még több év múltán! Az ilyen tárgyakból kiállítás lesz, gyarapítja a kisdobosok és úttörők „kincstárát”. Gyűjtögetés, bányásztatás közben kezetekbe kerülhet régi daloskönyv. Jó lenne, ha azokból a régi, szép úttörődalokból megtanulnátok néhányat! Így lesz aztán a kincs fénye még sugárzóbb, mert átmentitek a jelenbe!

A kisdobosok munkájáról, tetteiről, expedíciójáról még sokat írunk, tehát sokat olvashattok lapunkban az év folyamán. Beszámolóitokat, híreiteket továbbra is küldjétek el, hogy mi aztán „Dobra verjük” rovatunkban közölnéssé tehesük!

Hát az úttörők hogyan expedícióznak?

„**A Vörös Hadseregnyomában**” feladat kapcsán lakóhelyük felszabadulásának történetét kutatják, gyalogtúrán, kerékpárral kiránduláson járják végig a vidéket.

„**Miénk az ország, magunknak építjük**” hangzik egy másik akció. A feladat itt az, hogy megismerkedjete a felszabadulás óta eltelt 30 év országépítő munkájával.

Hallotok majd az év során arról, hogy úttörők harminc tettet vállalnak a hazáért. Ezt természetesen ti is megtehetitek, hiszen felszabadulásunk 30. évfordulójára készülődtek.

„**Védetté nyilvánítjuk**” című feladat is sorra kerülhet a munkában. Ennek kapcsán gondozhatjátok utcátok vagy iskolaudvarotok újonnan ültetett fáit, virágait. Védetté nyilváníthattok egy forrást, jóvízű kutat is. A védettséget tábla is jelöli, rajta a csapat és a védnök raj neve!

„**Úttörő elődeink és utódaink**” feladat során az úttörők már 1976-ra készülődnek. Ugyanis abban az esztendőben lesz úttörőmozgalmunk harminc esztendő.

Feladat tehát van bőven! Munkára fel! Kutatásra, tettekre induljatok!

Kötelező a kíváncsiság, az önállóság, az öntevékenység! Tehát: — előre!

Dobra verjük

Bemutatjuk

CIMEA VIKI!

Hogy mi a CIMEA? Francia nyelvű rövidítés. A jelentése: Gyerme- és Serdülőkori Mozgalmak Nemzetközi Bizottsága. Tehát nemzetközi, vagyis nemcsak magyar. 30 tagszervezete van és 50 millió gyermeket képvisel. A CIMEA munkájában nagy helyet kapnak az úgynevezett szolidaritási, együttérzési akciók. Ez természetesen nem csupán sajnálkozást jelent, hanem tetteket és segítséget is. Gyógyszer, tanszer, tápszerek jutnak így a világ szenvedő és rászoruló gyermekeihez. A szervezetnek külön dala is van, melynek dallamát Mikisz Theodorakisz görög zeneszerző szerezte. A Cimea „gyermeke”, vagyis jelképes figurája Cimea Viki. Őt látjátok e havi kivágós mellékletünkön.

Így segített a névadó

Vasszécsényben, a 3893 számú Bem József úttörőcsapat Kun Béla raja jó barátságban van a budapesti 20. Vólán Vállalat Kun Béla nevét viselő szocialista brigádjával. Eddig is leveleztek, és kölcsönösen megajándékozták egymást a felnőttek és a gyerekek. Legutóbb személyesen is megismerkedtek, mert a brigád meglátogatta levelezőpajtásait. Diavetítőt, filmet, emlékszálót ajándékoztak nekik. Meglehet, még pályaválasztásukhoz is segítséget ad ez a barátság, és majd felnőttként közülük is lesz néhány volános!

Hurrá és köszönet

a napkori, Kossuth tsz dolgozóinak! Az általános iskola énekkarát úgy segítik, hogy hangszert, pianinót vásároltak nekik. Így könnyebben megy a dalolás, vidámabban száll a szép nevű Napkor község pajtásainak éneke is. Remélhetőleg nevükkel találkozunk még a kulturális szemlék győztese között!

Pincébe mentek

a sátoraljaújhelyi kisdobosok és úttörők. Már mint a helyi Elzett Fémlemezipari Művek KISZ-eseinek pincelubjába. A találkozó nem egyszeri volt csupán, hiszen több helyi csapatban dolgoznak ifjúsvezetők ebből az üzemből. Mindenesetre ezekkel a találkozókkal is bővült a csapatkrónikájuk!

Magnó és notesz

a mohorai pajtások legfontosabb expedíciós „segédeszköze”. Magnóval régi dalokat gyűjtenek, melyek a cseleedsors keserveiről szólnak. Hagyományokat, lakodalmi szokásokat, mondókákat is felvesznek vagy feljegyeznek. A legifjabb kisdobosok saját utcájuk történetét dolgozták fel. A nyolcadikosok a KISZ megalakulásával, munkájával ismerkedtek.

A Dörmögő Dömötörben, az óvodások kedvenc újságjában, amelyet ti is bizonyára jól ismertek, szeptembertől minden hónapban kivágós melléklet is lesz. Gondolatok arra, hogy a kicsik még ügyetlenül bánnak az ollóval, ragasztóval. Segítsetek kisebb testvéreteknek, a szomszédgyerekeknek, hogy jól sikerüljön a kivágós.

A Televízió gyermekműsora — a Papírsárkány — minden hónapban sok kedves meglepetést, érdekességet, jó szórakozást nyújt a nézőknek. Közljük veletek, hogy a gyerekek beküldött rajzai alapján elkészítették a műsor emblémáját, amelyet itt bemutatunk. Ezt látjátok majd a képernyőn a Papírsárkány műsora előtt.

Kék nefelejcs

1. A „Nem térkép e táj” expedíciót tovább folytatjuk. Olvassátok el együttesen erről szóló írásunkat a 14–15. oldalon, és beszéljétek meg, melyik feladatot vállaltátok és mit terveztek erre az úttörőévre.

2. Tegyétek el a nyarat télre! No nem befőttesüvegbe, mint a gyümölcsöt szokás, hanem közösen emlékezve. Nyáron legtöbbször jártatok valamerre: ki a nagyszülőknél, ki családjával együtt beutalóval üdült. Képeslapot, egy-egy várost és környékét ismertető képes kiadvány (IBUSZ prospektust), vagy népdalt, vagy köcsögöt, balatoni kagylóhéjat, vagy virágot biztosan gyűjtöttetek, préseltetek. Ezeket hozzátok magatokkal arra az összejövetelre, ahol beszámoltok nyári felfedező expedíciótokról.

3. A nyári emlékezést követheti egy közös, kedves kirándulás. Ősszel kellemes az idő, gyalogosan vagy kerékpárral, rövidebb vagy hosszabb útra kelhettek együttesen, megfelelő kísérővel.

4. A kirándulásra — akinek van — vigye el a fényképezőgépét! Készítsetek felvételeket egy-egy szép fáról, forrásról, szép tájról! Vigyetek magatokkal színes ceruzát és rajzfüzetet is. Ebben is rögzítsetek ott a helyszínen a táj egy-egy szép részét! A legjobban sikerültekből készíttetek kiállítást a raj falújságján! Szerkesztőségünknek is küldhettek belőlük.

Kedves Coffi! Tudod, mit csináltam
tegnap délután? Üldögéltem a Duna
partján és néztem a
vizet. Csendes, meleg
délután volt. A vizen nagy volt a for-
galom. Láttam kajakot, motorcsóna-

kot, vízibuszt, sétahajót. Láttam a
szárnyashajót is. Olyan gyorsan ment,
hogy alig tudtam lerajzolni. A teher-
rel megrakott uszályokat vagy von-

tatja, vagy tolja egy erős hajó. A kül-
földi hajókon két zászló lobog: egyik
a magyar, másik a saját zászlója.
En már sok zászlót megismerek.

Sorold el te is, melyik milyen zászló!
A nagy hajók nagy hullámokat ver-
nek, és ezt nem szeretik a horgászok.

En szerencsére nem
lettem vizes. Aztán
odajött egy kutya és
megráxta magát...

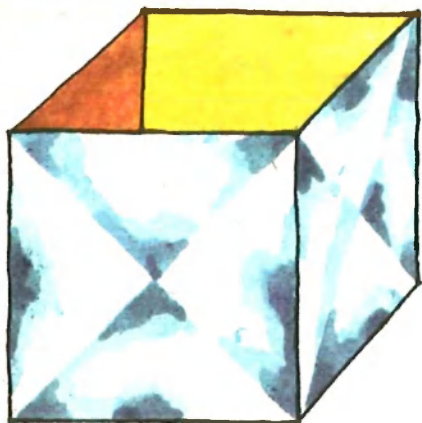
Láttam, hogy a Duna igazi vízi or-
szágút. Ezért én is vízrebocsájtottam
egy papírcsónakot. Tudod, mi a neve?

"Coffi". Tudod, mi utazik rajta?
Egy paprika. De nem én!

Szia! Paprika

Postafiók 100

Ezentúl ide várom a leveleiteket! Jó nagy fiókot béreltem, mert sok levélre számítok az új tanévben is. Úgyhogy ezennel le is mondok a postagalamb-megoldásról, amiről régebben ábrándoztam. Nincs is talán anynyi galamb Magyarországon — beleszámítva a házi-, vad-, golyvás- és bőbitás galambokat, valamint a gerlét is —, hogy le tudnák bonyolítani a mi levelezésünket. Legyen hát a postafiók 100!

Legkedvesebb levelém szeptemberben

„Kedves Űr Kata! Most írok neked először! Legelőször is azt akarom közölni, hogy nagyon sok jó gyerek jár mihozzánk. Azért szeretek én az Indián Űrsben. Űrsvezetőnk Kóhalmi Erika kitűnően vezeti az űrsöt. Helyette Prukner Gábor elnyerte a Kiváló Kisdobos címet. Én a Takarékos Tanuló címet kaptam.

Máskor is írok majd az űrsömről boldogan. Szeretettel üdvözlő

Jászai Zoltán 4. o. kisdobos
2400 Dunaújváros, Esze Tamás u. 17

Nem térkép e táj

Sokat utaztam a nyári szünidőben én is, alaposan szétnéztem mindenütt. Mégis, amikor egy-egy gyerek levelét olvasom, valahogy még többet látok, és szebbet is, mint a saját szememmel.

Csurgói kisdobosoktól kaptam ezt a levelet: „Csokonai Vitéz Mihály egy évig tanított a csurgói gimnáziumban. Nagyon büszkéek vagyunk erre. Van egy érdekes leírás itt, amit egyik tanítványa készített Csokonairól. Úgy emlékszik rá, hogy nagy türelemmel tanított, és annyira szeretett, hogy „sem törvényre, sem virgácsra, de még csak haragra vagy kemény szóra sincs szükség.” Nyáron kivitte tanítványait a zöldbe, és a fűbe heveredve, vagy sétálgatva tanultak. Ma emlé-

pad áll azon a helyen, ahol legszívesebben tartózkodott. Szeretném, ha sok kisdobos megtudná ezeket a dolgokat.” — írja Kokas Erika negyedik. (8840 Csurgó, Rákóczi út 53)

A János vitéz raj kisdobosai (5400 Mezőtúr, Vöröshadsereg úti ált. iskola) idős emberek segítségével ismerkednek szülőföldjükkel. Ezt írják: „Meglátogattuk Badár Erzsike nénit, városunk híres fazekását, a népművészet mesterét. Rajzolt is a naplónkba. Horváth néni meg arról mesélt nekünk, hogyan éltek régen a mezőtúri emberek. Megtudtuk, hogy sok ember kubikos volt, nagyon nehéz munkát végeztek. A talicskába beletették az ást, lapátot, meg az élelmet is, és így járták az országot.”

Én most már, ha Csurgóra vagy Mezőtúrra kerülök, valóban nemcsak a tájat, az épületeket, a „térképet” látom majd, hanem Csokonai Vitéz Mihály, meg a névtelen kubikosok emlékét is keresem.

Mesterségünk címere

Sok tisztségviselőt választanak ezekben a hetekben a kisdobosok mindenütt. Ebből az alkalomból mutatom be az alábbi három gyereket és azt, hogy hogyan végzik ők a „mesterségüket”.

„Sportfelelős vagyok a Mókus Űrsben. Mindenki tud előre és hátrabukfencezni. Szépen csináljuk a tarkónálást is. Minden űrsi összejövetelen 5—10 percet tornászunk. Szívesen tesszük.” — írja Rózsa Ferenc negyedik kisdobos (8732 Sávoly, Általános iskola).

„Egészségfelelős vagyok az Oroszlán Űrsben. Vállaltuk, hogy havonta egyszer összetakarítjuk az iskola udvarát. A szép betonozott udvar még szebb lesz, ha munkába állnak az oroszlánok. Üdvözlő Kis-Tóth Gábor” (7400 Kaposvár, Füredi út 130)

„Mókamester lettem az Űrsben. Mindenfelét kitalálok, csak hogy jól érezzük magunkat. Még keresztretjévenyt is készítek, mert azt mindenki szereti” — közli Kalmár Katalin negyedik (8517 Magyaragencs, Gyógy-szertár).

Sej élet, be gyöngy élet Ennél szebb sem lehet!

Ismeritek ugye ezt a dalt, gondolom, éneklitek is gyakran. Egyre csak ez jár most az eszemben, ahogy az alábbi leveleket olvasom.

„A jelmezbálon a boszorkány nyerte a tortát. Csúf kis boszorkány volt! Én magam indián voltam. Az öcsém

meg szaloncukor” — írja Mécs Tamás (3053 Ecseg, Béke út 18).

Varga Misi harmadikos kisdobos (3352 Feldebrő, Rákóczi út 5) arról számol be, hogy meglátogatták füzessabonyi testvérrajukat. Ajándékot vittek mindenkinek: sajátkészítésű könyvjelzőt. A házigazdák pedig megvendégelték őket kiflivel és teával. Máris megbeszélték a viszontlátogatást.

A Mókus raj kisdobosai (6636 Mány, 2062. sz. Petőfi úttörőcsapa) rengeteg csatakiáltást szerkesztettek.

Mutatóban kettőt közlök:

Mókus rajnak minden tagja Olyan, mint a névadója: Szemfülesek, ügyesek. Hurrá! Hajrá gyerekek!

Hátizsákban tű meg cérna. Ivóvizet a kulacsba! Kék nyakkendőt nyakunkba! Indulhatunk túrára.

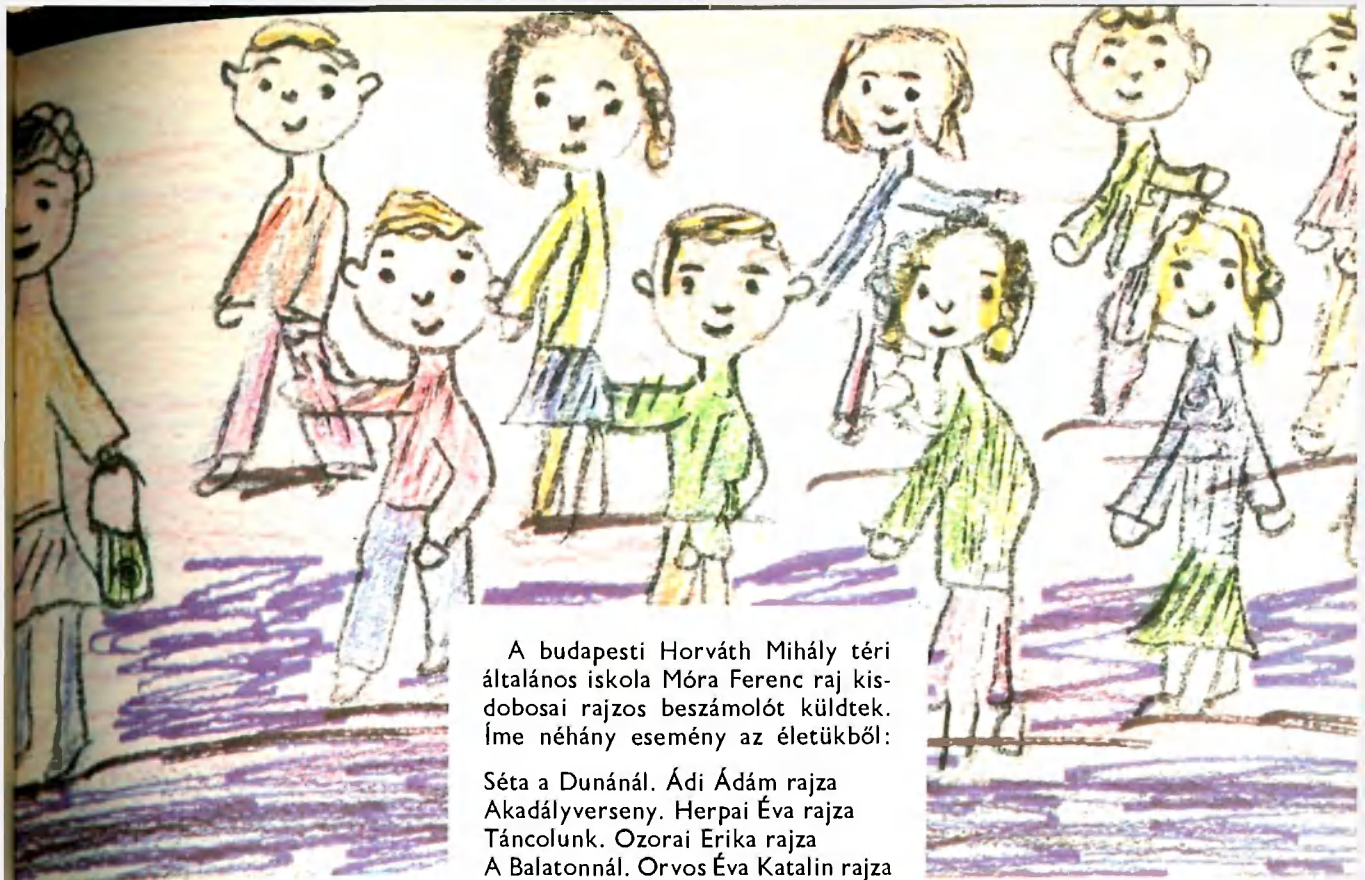
Levélvárta

Balla Gyöngyi (3644 Tordona, József Attila út 16) és testvére együtt szomorkodnak, mert nem kapnak választ azokról, akiknek ők írtak levelet. Vigasztalja meg őket valaki, gyerekek! Szürös Marianna negyedik és Szürös Éva hatodikos pajtások képeslapot és bélyeget gyűjtenek, emellett levelezni akarnak. Címük: 4150 Püspökladány, Karcagi út 2/1. Hajdú Ilona negyedik, 6621 Derekegyháza, Paptelek 22, sokat olvas, sportol, és most levelezőpajtást keres. Gulyás Gyula 3534 Miskolc, Árpád u. 28. az orosz nyelvet gyakorolná levelezés útján is. Monek Ágnes 9963 Magyarlak, Arany János u. 14, és két barátja nője olvasni szerető gyerekekkel bárátkozna szívesen.

Figyelem! Vida Gusztó levelét szóról szóra közlöm (címe: 8517 Magyaragencs, Petőfi u. 40). „Kedves Űr Kata! A Kisdobosban a te oldaladon csupa lány keres új barátot. Én szívesebben leveleznék fiúval. Légyszíves, szerezz nekem levelezőpajtást. Nagyon örülök majd neki. Engem főleg a madarak érdekelnek. Remélem, jól megértjük majd egymást. Tisztelettel üdvözlő Gusztó.” Kedves Gusztó! Nagyon sajnálom, hogy fiú pajtásodra gaszkodsz, mert engem is érdekelnek a madarak, főleg a galambok, a postagalambok — mint már említettem. Üzenem neki és minden levelezőpajtásomnak, címem: Postafiók 100 (1502 Budapest)

Űr Kata

A budapesti Horváth Mihály téri
általános iskola Móra Ferenc rajkís-
dobosai rajzos beszámolót küldtek.
Íme néhány esemény az életükből:

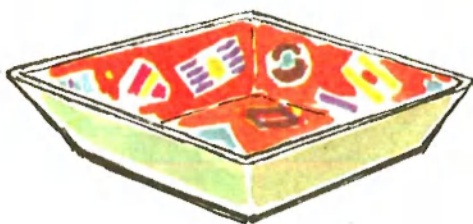
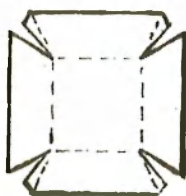
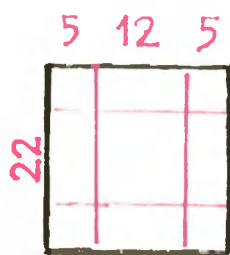
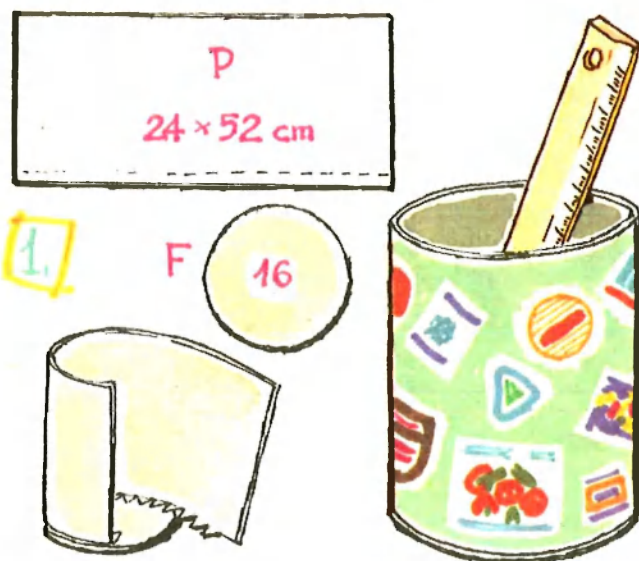
Séta a Dunánál. Ádi Ádám rajza
Akadályverseny. Herpai Éva rajza
Táncolunk. Ozorai Erika rajza
A Balatonnál. Orvos Éva Katalin rajza

Ferkai Loránt

Címkével díszített papírtárgyak

Hogy a címben szereplő tárgyakat készíthessek, eddig gyűjtenetek kell mindenféle címkét, így csokoládék és szeletek címkéit, különféle díszes csomagolású cukorkák és nugátok borítóit, pörkölt és nyerskávék, ételízesítők és egyéb, névvel, dísszel ellátott zacskóit, befőttek és dzsemek, konzervek és készételek leáztatott címkéit, de ezeken kívül borotvapengék, cigarettás és gyufás dobozok felső lapjait, egyszerűen valamennyi érdekes formájú, mintájú és színű cikkünk csomagolóanyagát, címkéjét. Rajzainkon végigtekintve láthatjátok, hogy ezek — kellő képpen körülvágva és gondosan összeválogatva, elrendezve — mint csodálatosan változatos színfoltocskák díszítik a papírból készített tárgyakat: dobozkat, tálcát, lámpaernyőt. A válogatásnál legyen gondotok arra is, hová kerül majd a kész tárgy; ha saját asztalotokra vagy tanulószobátokba, úgy az édességek vagy gyufacímkés, ha előszobába vagy konyhába, akkor a befőttek, konzervek, tehát az oda valóbb címkékkel díszítsétek a tárgyat.

Elsőként egy hengeres papírkosárnak vagy iskolaszerek tartására használható doboz elkészítését írjuk le. A henger mindig egy téglalap formájú „palástból” és két köralakú alaplappól áll. Az első ábránkon (1.) láthatjátok, hogy a P-vel jelölt palást mérete 24×52 cm, fenéklapja (F) — mert nyitott hengernek csak egy körlelapja van — 16 cm átmérőjű, vagyis 8 cm-nyire kinyitott körzövel kell megrajzolni. Anyaga műszaki rajzlap, papírboltban kapható színes kartonlap vagy dosszié kartonjából összeragasztott darab.

A „P” palást alsó két centiméteres csíkját ollóval vagdossátok fogazottra, hogy csővé görbítve hozzá ragasszátok a „F” fenéklaphoz. Természetesen a palást rövidebb eleit is egymáshoz kell ragasztanotok. A címkéket ragasszátok a hengeres doboz palástjára, előzőleg azonban az asztalon végezzetek próba-elhelyezést, vagyis rakosgassátok ki azokat egymás mellé nem szabályos, de izléses elrendezésben.

A 2. ábránkon látható négyzetleges, felfelé szélesedő formájú kartontálca igen alkalmas a tanulóasztal apró tárgyainak — radírok, hegyező, golyóstollak és hasonló — tartására, de nyáron vagy kirándulásokon összededeztet „értékes” emléktárgyak, kagylók, csigák, fenyőtobozok, kristályok stb. elhelyezésére, vagy — akár a többi leírt papírtárgy — ajándékozássra is. Szükséges hozzá egy 22×22 cm nagyságú, pontosan megszerkesztett és kivágott karton-négyzet. A négyzetlap széleit mérjétek befelé $5-5$ cm-t, s ott karcoljátok meg a lapot. A sarkokból ékalakban úgy vágjátok ki egy-egy darabkát, hogy a négy oldallapot összehúzza ragasztthassátok ferdé részeinél fogva egymáshoz. Természetesen — akár az előzőnél is — más méreteket, sőt más formát is választhattok, ha tetszéstek vagy a meglevő anyag úgy kívánja.

A 3. ábrán lámpaernyőt láttok. A meglevő drótvázra fél-körgyűrű alakú rajzlap borítót vághattok, s azt felvarrva színes címkékkel díszíthetitek.

Donkó László Rákolló

Piros rák, piros rák,
elvettem az ollóját,

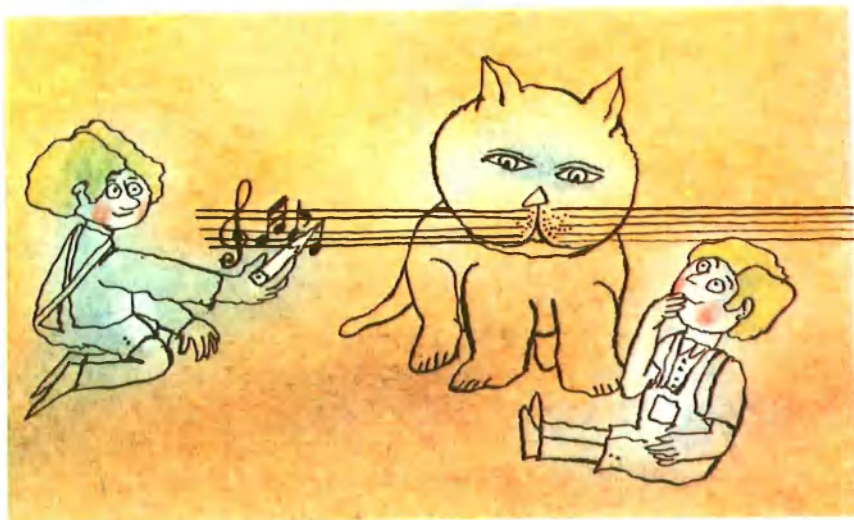
hazavitettem s kiszabtam a
Jancsi bohóc posztóját.

Borzasztó, borzasztó,
minek nyáron a posztó!

A bohócnak minden
mindegy,
hiszen ő egy rosszposztó!

Zenei érdeklődés

DALLOS JENŐ tréfái

A szolgálatkész zsiráf

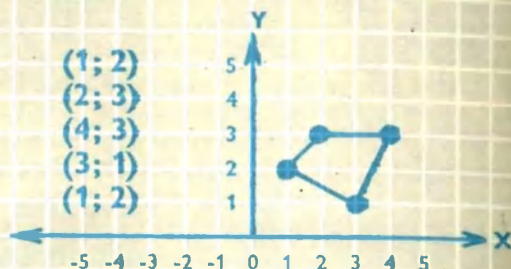
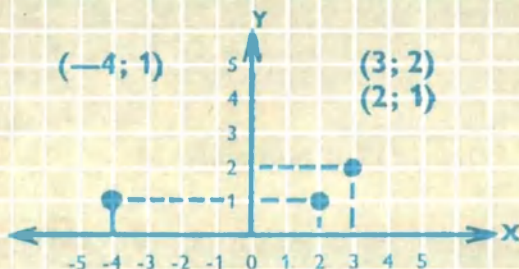

Itt a szám, hol a pont?

Újfajta rejtvenyjátékra tanítunk meg benneteket. Jól jegyezzétek meg a szabályokat, mert nyolc hónapon át folytatjuk a játékot.

Első két ábránk mintapélda: A függőleges egyenest jelöljük Y-nal, a vízszintest X-szel. Az egyeneseken egyenlő távolságban számokat láttok. A 0-tól balra a számokat $-1, -2$, jobbra $1, 2$ stb. számokkal jelöljük. Ezek segítségével kell a jobb és a baloldalon a pontok helyét megkeresnetek. Az ábra mellett számok vannak. Az első számot az X a másodikat az Y egyenesen keressétek meg. Ezek találkozási pontja a keresett pont. Ha több számot sorolunk fel, azaz több pontot keresünk, a pontokat kössétek össze vonallal. Ha több számoszlopot láttok, az mindig új vonalat jelent, hogy a kikeresett pontokat helyesen köthessétek össze.

Következő ábránk már az induló szeptemberi feladat. A keresett szótag betűi e számokból alakulnak ki az ábra jobboldalán:

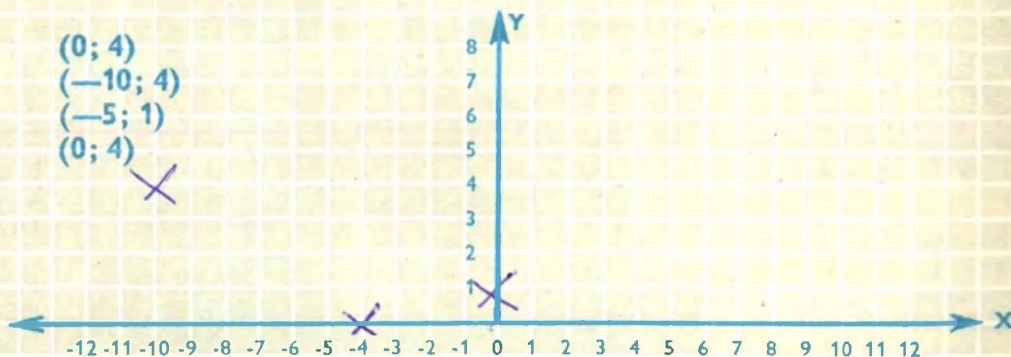
(1; 2)
(1; 8)
(4; 8)
(5; 7)
(5; 6)
(4; 5)
(1; 5)

(4; 5)
(5; 4)
(5; 3)
(4; 2)
(1; 2)

(6; 2)
(9; 8)
(12; 2)

(7; 4)
(11; 4)

A megfejtendő rajz (kiszínezve) a kisdobosok egyik jelképe!

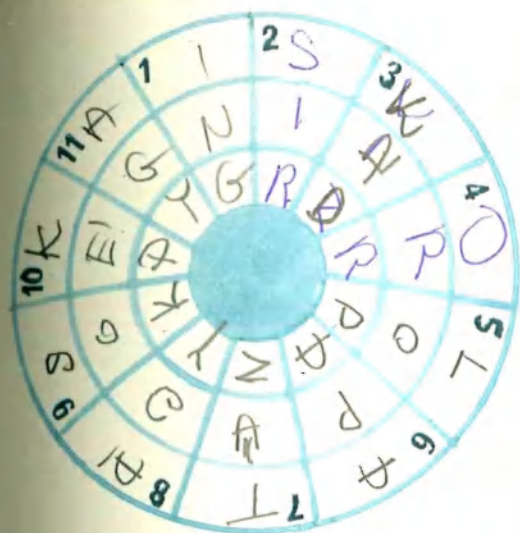
Nyolc hónapon át minden alkalommal az ábra jobboldalán egy „szótagot”, a baloldalon egy rajzocskát bújtatunk el, ami előjön, ha a pontokat kikeresitek és a számoszlopok sorrendjében vonalakkal összekötitek. A szótagokat összekeverjük, de áprilisra helyesen összerakva két szót kaptok belőlük. A szótagok és rajzocskák megfejtését nem kell havonta beküldenie, de jól őrizzétek meg!

Áprilisban kockás papírosra átrajzolva postán küldjétek el címünkre a szótagokat és a belőlük kapott két szó megfejtését. A baloldalon megfejtett rajzocskáknak nincs köztük a megfejtés szövegéhez; ezeket csak játéknak szántuk, hogy lássátok, milyen szórakoztató, és mi mindent lehet a számok segítségével elővarázsolni.

A helyesen megfejtők között 50 könyvet sorsolunk ki, és postán elküldjük. A három legszebben elkészített munkáért külön főjutalmat adunk.

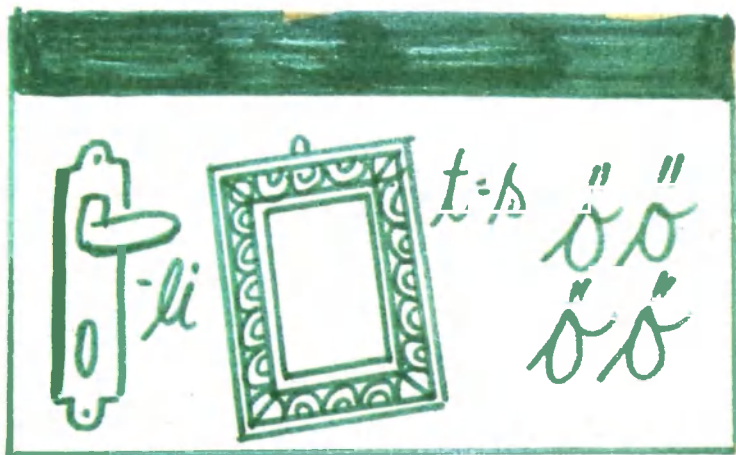

S Z E P T E M B E R I F E J T Ö R Ö

1. Írjátok be a számok sorrendjében függőlegesen az alábbi meghatározások szerinti szavakat. A külső körben levő betűket összeolvasva kapjátok a megfejtendő szót.

1. fehérenmű 2. rí, zokog 3. ebben fürdünk 4. a szaglász szerve 5. eloroz 6. szülő 7. láng 8. fekvőhely 9. nem kevés 10. festmény 11. a gondolkodás szerve

2. Képrejtvény. Ezt az éves kisdobos feladatot ti is választhatjátok.

3. A rajzok jelentésének utolsó betűit olvassátok össze. Megfejtésül egy község nevét kapjátok. Hogy megtudjátok miről nevezetes, olvassátok el lapunkban.

1. csermelynél kisebb folyóvíz	2. igevégződés	3. nevelő	4. textilt készít	5. elhúzza a puská ravaszát	6. a fejtető dísz	7. lyuk népiesen	8. az írásjel
P	K	-	A	E	N	E	L
P	K	-	A	E	N	E	L

4. Írjátok be a kis négyzetekbe a meghatározásoknak megfelelő szavakat. Összeolvasva egy népdal egyik sorát kapjátok.

Megfejtési határidő: szept. 20. A megfejtéseket levelezőlapra küldjétek a Kisdobos szerkesztősége 1502. Budapest, Postafiók 100 címére.

Ne felejtsetek felragasztani a levelezőlapra a fenti jobb sarokban levő 4-es számot. Amelyik levélről ez hiányzik, nem kerül a jutalmazhatók közé. Ügyeljete arra, hogy pontos címeteket — az irányítószámmal együtt — írjátok meg, valamint azt is, hányadik osztályba jártok. Bélyeg-
get is ragasszatok leveletekre, mert „portós” levelet nem veszünk át.

A júniusi rejtvények helyes megfejtése: 1. Körösi Csoma Sándor 2. Dunaújváros 3. Papírsárkány 4. Vakáció

CIMEA VIKI

A mellékleten szereplő CIMEA VIKI elkészítéséhez vegyetek 2 pingpong-labdát. A rajz szerint fessétek ki a fejét és a földgömb-törzset. A hajat pamutból ragasszátok rá. A nyakkendőt fehér anyagból szabjátok ki. A két lába dugóban áll (9 cm hosszú hurkapálca) a fejet

a törzzsel 7 cm-es hurkapálca kapcsolja össze, a fej így forgatható.

A dobogót, amin CIMEA VIKI áll, 3 részből ragaszthatjátok össze. A fehér fenéklapra ragasszátok a dugót, amibe beleszúrjátok a 2 pálcikalábat. A pöttyös nyelvecskéket behajlítgatókat és ráragasztjátok a sárga csík-oldallapot. A fedőlapon a két fehér karikán átdugjátok a lábakat, majd beragasztjátok a dobogó tetejét is.

A karokat, füleket ragasszátok a rajz szerinti helyre, a nevét: CIMEA pedig a hasára. Nem nehéz elkészíteni, ügyeskedjete!

Hej, puszta, puszta, nagy bugaci puszta,
Olyan vagy te, mint a mönnyég maga:
Halandó szöm be nem láthat téged;
Csikós, gulyás, futóbetyár nem éri a végöd!

Messzi látom a karcsú kútágast;
Magos gémjén gomb helyett ül a sas.
Furulyaszó hallik le a dombról,
Hosszú kürtszó az itatókútról.

NÉPKÖLTÉS

